

MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ

22. 10. - 7. 11. 1992.

Izdavač
GALERIJA FORUM
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR
ZAGREB
Teslina 16, tel. 421-144

Za izdavača
Direktor
BOJAN MUNJIN

Urednik kataloga
VIŠNJA KNEZOCI

Predgovor
IVE ŠIMAT BANOV

Fotografije
FEDOR LIČINA

Likovna postava
MARJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
VIŠNJA KNEZOCI

Tisak plakata
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Grafička priprema
NAKLADA MD d.o.o.

Tisak kataloga
KRATIS d.o.o.

Naklada
500 komada

U ovoj zemlji natopljenoj smislom
ne mjere se stvari stopama i mjericama
nego duhom po kojem tražiš analogije između moje crkvice Sv. križa
i tvoje aquilejske palače

Jer možeš bunju u polju suprotstaviti u tvrdi,
a moj Nin svakom Rimu

Nisu to pretjerivanja niti nadoknadjivanja čega nema - nema
(a čega ima ima)
Jer malo je zemlje takve gustoće duha i fakata
prostora u kojemu je nemoguće razdvojiti simboličko od topografskog
spiritualnu preosjetljivost duha i tvrdnu podnicu zemlje
u kojoj mrtvi nisu mrtvi
jer i smrti nisu konačne

O Hrvatskoj ili o Kipu?

Moglo je to i zajedno, ali obaveza prema grobu obaveza je nad svim obavezama. I sve pisano u korist kipa, a ne prolivene krvi čini (mi) se pukim radom riječi koja su putem izgubila predmet svoje ljubavi.

Zaista, rado bih o umjetniku kojemu se nikada ne ostaje u sigurnosti neke kiparske ortodoksije i oblikovnih standarda...

Rado bih o kiparu koji je hrvatskim spomeničkim prostorima, i u vremenima piramida i pagoda, kiklopskih i imperijalnih blokova posvećenih Ničem, vratio ljudsku mjeru (izvan koje ovaj kipar i nije mislio i ništa drugo).

Rado bih o umjetnosti gospodo da nije prolivene krvi jer moj pogled ne dosiže niti toliko daleko niti toliko duboko kao vaš. I mada je kao i vi znam da je život prolazan, a umjetnost vječna, ipak bi ih radije skupljao kapljice krvi nego komadiće "Partenona" i prije bih stavljao ljekovite obloge na krvave rane nego ljuštio crvotočine "Posljednje večere".

Jesam li barbarin? Ne znam. Ja sam samo u krvnom srodstvu s prolivenom krvlju.

. . .

Tko su ležedi? Što su sanjali? Za koga?

Posve pouzdano: momci iz kafica šišani sasvim na kratko, samo s perjanicom po sredini glave, navučeni na tanki led besciljnosti, dežurni spužvari prelivenog prezira metuzalemskih njakanja protiv mladosti, protiv klatarajućih anđela motociklističkih božanstava, svetinjskih sjena noći, ispijenih pankera i darkera od kojih "poštene" svijet zazire.

To su bučna plemena djece bez ideala i bez ciljeva, poleglim po grbačama starijih, po šankovima i stolovima, šminkeri raznih ljubavi, raznih ulica, kvartova, glavni u svojim logorištima i čoporima; prvi do ljepotica... Zar?

Ali u ovoj pomrčini oni najbolje vide spašavajući tvoje običaje gospodo, tvoje slabosti i tvoje svetkovine, tvoja raspoznavanja Božića i Uskrsnuća i vremena kada se jede slatki kruh, a kada riba. Spašavaju tvoje svetinje i tvoja sveta mjesta koja voliš, koja pohodiš i do kojih, ma koliko objektivno neznatna, vodi puteljak tvoje želje i tvojeg srca. Spašavaju tvoje nedjeljnje ručkove i mise ženo zmijskog jezika - tvoju iskrenost i tvoju prijetvornost, želje i molitve i tvoje pravo da vjeruješ ili ne vjeruješ.

Snivaju zauvijek u zemlji i na zemlji koju su zvali više tvojom nego svojom jer to su djeca širokih prostranstava; tibetanskih carstava, hodočasnici Kathmandua i uzgajivači egzotičnih biljaka. I oni koji su sanjali Daljine i Svijet sada sanjaju Sujice, Kijevo, i Dubravice po cijenu zemlje u ustima i očima koja će jednom izbrisati razlike među formama.

Naći ćeš ih napola uskrse iz zemlje da pomlade njezinu koru i izmijene njezin reljef.

. . .

Evo umjetnika koji brine za izgled groba. Jer ako je Otac Suprematizma brinuo za lice svoje posljednje postelje i ako je dao učeniku da crta po lijesu znakove, kako treba urediti staništa ljudi poleglim ispod mahovine ili crnice u širinama crvenih jezera okrvavljenih zvijezda stajaćica?

Sjećam se njezine METE - ljudi rukama oslonjenih na zid i tijela prošaranih arterijama i vcnama. Marija - Prorok? Jer od Čovjeka - Mete do Čovjeka - Žrtve tek je sječivo noža i fijuk krhotine. Je li (ovdje) nužda izmijenila oblik i zakone stila? Jer iskušenja groba ne radaju ovdje kompliciranim jezikom, patetičnim "svjedočanstvima" ili "očima istine". Naprotiv, riječ je tek o konfiguraciji groba i nadutosti tla za mjeru ljudskog tijela.

Hoćemo li ove grobove formalistički uglavljivati u kibernetičke inkubatore ili (pop-artističke) sterilizirane gaze i zavojne kliničke smrti (Kienholz?) ili ćemo samo gledati tijela umotana u široke bijele trake koja poput Lazara i poslije Kristovih riječi nalaze ponovno svoju kožu i svoje meso i svoje mrtvačko bljedilo zamjenjuju za životno rumenilo.

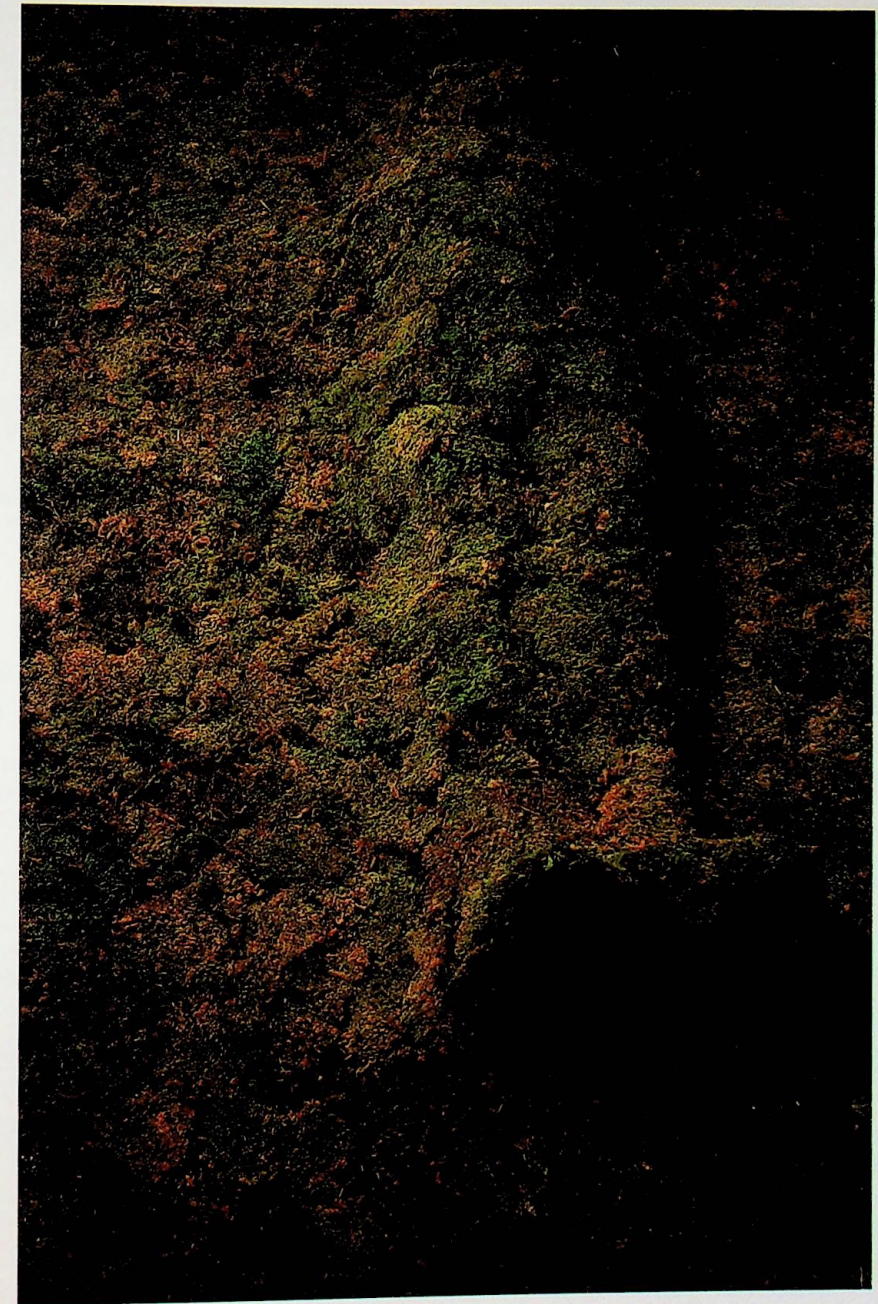
I tko je taj Isus Krist ako ne ti Hrvatska? Hrvatska koja će sačuvati ove smrti kao živote za živote ispod kore zemlje i koja neće zaglađivati neravnine za ugojene i sigurne baštinike krvi koje će bacati kosti svojim psima kao da nikad ništa nije bilo!

Tko će tu imati obraza i tko je taj koji će bez stida ravnati ovu zemlju za svoju dokolicu? Tko je taj koji će se pitati: možda je to bila ipak tuda krv!

Hrvatska ne može biti ravnica!

Ive Šimat Banov

Marija Ujević Galetović rođena je u Zagrebu. Studij kiparstva diplomirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1959. godine u klasi profesora Frana Kršinića. Pohađala je Central School of Arts u Londonu. Živi i radi u Zagrebu.

Samostalne izložbe

1976. Sisak, Narodni muzej
- 1976-78. Varijacije na temu Miroslav Krleža prezentirane oko 200 puta u raznim mjestima
1980. Zagreb, Galerija Forum
1981. Dubrovnik, Galerija Sebastijan
1990. Varaždin, Galerija Sebastijan
1992. Zagreb, Galerija Forum

Nagrade

1965. Geneve, I. nagrada na internacionalnom natječaju za spomenik (UNESCO)
1970. Zagreb, Nagrada na natječaju za spomenik "Seljačka buna"
1971. Sarajevo, Nagrada na natječaju za spomenik na Kozari
1972. Zagreb, Nagrada na natječaju za spomenik "Stablo mladosti"
- Zagreb, Nagrada za spomenik Vladimiru Nazoru
1973. Zagreb, I. nagrada na natječaju za spomenik Augustu Cesaru
1975. Tuzla, 3. izložba jugoslavenskog portreta, Nagrada za portret M. Krleže
1976. Zagreb, Nagrada INE
1981. Novi Sad, I. nagrada za spomenik J.S. Popoviću
1982. Zagreb, Zagrebački salon, izvedbena nagrada za spomenik M. Krleže
1986. Zagreb, Nagrada na Trijenalu hrvatskog kiparstva
1987. Zagreb, Nagrada za spomenik Augustu Šenoj
1989. Zagreb, Nagrada grada Zagreba
1990. Zagreb, Nagrada Zagrebačkog salona

ČLANOVI GALERIJE FORUM MEMBERS OF THE FORUM GALLERY

KOSTA ANGELI RADOVANI
BELIZAR BAHORIĆ
JOSIP DIMINIĆ
IVO FRIŠČIĆ
RAUL GOLDONI (1919-1983)
STANKO JANČIĆ
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
ZLATKO KESER
EUGEN KOKOT
ANTE KUDUZ
FERDINAND KULMER
IVAN LOVRENČIĆ
EDO MURTIĆ
DALIBOR PARAĆ
ŠIME PERIĆ
OTON POSTRUŽNIK (1900-1978)
NIKOLA REISER
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU EXHIBITIONS IN THE FORUM GALLERY

FERDINAD KULMER
GIUSEPPE ZIGAINA
LAZAR VOZAREVIĆ
JOAN MIRO
NIKOLA REISER
EDO MURTIĆ
IVAN LOVRENČIĆ
ZLATKO PRICA
IVO ŠEBALJ
VASKO LIPOVAC
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
ACHILLE PERILLI
OTON POSTRUŽNIK
EMILIO VEDOVA
FRANO ŠIMUNOVIĆ
KSENIIJA KANTOCI
STEVO BINIČKI
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
RICHARD MORTENSEN
IVO FRIŠČIĆ
VIRGILIJE NEVJESTIĆ
MILIVOJE NIKOLAJEVIĆ
LOJZE SPACAL
TONI BENETTON
BOŠKO PETROVIĆ
LJUBOMIR PERCINLIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ
JOSIP DIMINIĆ
ANTE JAKIĆ
NIKOLA KOYDL
RAUL GOLDONI
PREDRAG NEŠKOVIĆ
DALIBOR PARAĆ
PETAR HADŽI BOŠKOV
BOGDAN BOGDANOVIĆ
ALBERT KINERT
MILE SKRACIĆ
SPAŠE KUNOVSKI
BORO MITRIČESKI
FADIL VEJZOVIĆ
PIERO TARTICHIO
VLADIMIR STRAŽA
BELIZAR BAHORIĆ
BRANKO RUŽIĆ
GRAFIČARI IZ HAMBURGA
SUVRREMNI UMJETNICI IZ
SR MAKEDONIJE
MERSAD BERBER
MIODRAG B. PROTIĆ
STANKO JANČIĆ
ANTE KAŠTELANČIĆ
ROBERT RAUSCHENBERG
KOSTA ANGELI RADOVANI
OTO LOGO
MILAN KONJOVIĆ
PETAR MAZEV
GUALTIERO MOCENNI
LJUBOMIR KARINA
RATKO JANJIĆ-JOBO
STOJAN ČELIĆ
ISMAR MUJEZINOVIĆ
EUGEN KOKOT
ŽIVA KRAUS
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
MAJA DOLENČIĆ-MALEŠEVIĆ
DRAGO TRŠAR
ANDREJ JEMEC
ELIZABETH FRANZHEIM
SUVRREMNA UMJETNOST
KOSOVA

JEAN MESSAGIER
TADEUS LAPINSKI
IVO KALINA
MATKO TREBOTIĆ
GRUPA MLADIH AUTORA IZ
ZAGREBA
ANTE MARINOVIĆ
MUSLIM MULLIOI
AGIM CAVDARBASHA
OLGA JANIĆ
ZLATKO KESER
DURO PULITIKA
SLAVKO KOPAČ
SHYQRI NIMANI
LUKŠA PEKO
BORIS DOĞAN
DORA KOVAČEVIĆ
SOFIJA NALETILIĆ-PENAVUŠA
GLIGOR ČEMERSKI
JOSIP BIFFEL
KUZMA KOVAČIĆ
STANKO POSAVEC
ENQJELL BERISHA-BEFRE
DUŠKO ŠIBL
LJUBOMIR STAHOV
DURO SEDER
ŠIME VULAS
JASNA MARETIĆ
SPANJOLSKO KIPARSTVO
MULTIPLA
TRINAEST SOVIJETSKIH
GRAFIČARA
MIRO VUCO
RODOLJUB ANASTASOV
CARLO CIUSSI
KAŽIMIR HRASTE
KLAVDIJ TUTTA
GIORGIO BORDINI
ZLATKO KAUZLARIĆ-ATAČ
VATROSLAV KULIŠ
STEVAN LUKETIĆ
IVAN LESIAK
JAPANSKA GRAFIKA
ZLATKO ŠIMUNOVIĆ
METKA KRAŠOVEC
NELLA BARIŠIĆ
NANE ZAVAGNO
ANTUN BORIS ŠVALJEK
MLADEN KARAN
MARCELA MUNGER
LJUBO BABIĆ
PERUŠKO BOGDANIĆ
VLADIMIR GAŠPARIĆ-GAPA
JOSIP TROSTMAN
BORIS BUČAN
MOJCA SMERDU
EDIN NUMANKADIĆ
IVAN KOŽARIĆ
MATKO MIJIĆ
ZELJKO KIPKE
NADA ŠKRLIĆ
IVO PRANČIĆ
IGOR RONČEVIĆ